

AFORISMEN I

De filosofie is dood, leve het aforisme

Walter Benjamin looft de kracht van het aforisme, het heeft het vermogen 'het woord tot de orde te roepen'. Het rukt 'het woord' met geweld uit zijn context en plaatst dat wat in het verleden thuishoort, via een simpele verdraaiing of verschuiving midden in de actualiteit.

Het aforisme bezit de kracht, niet om iets te behouden, maar om iets te zuiveren, om iets uit het verband te trekken, te vernietigen, het is de enige kracht waar de hoop nog schuilt, dat wat nog in stand gehouden wordt, ontmanteld wordt, Walter Benjamin.

In girum nocte et consumimur igni.

(Wij dolen rond door de nacht en worden verteerd door het vuur), Guy De-bord.

'Wij dolen strompelend, als gedesoriënteerde slachtoffers van waarheidverkondigers en andere charlatans, wier twijfelachtige meningen ons zand in de ogen strooien, rond in een wereld van optische illusies. Wij vallen van de ene afgrond in de andere door spiegels die diepe valkuilen blijken te zijn', naar Franz Kafka.

'Het plagiaat is noodzakelijk, het behoort tot de vooruitgang. Het zit het woord van de schrijver op de hielen, bedient zich van zijn uitdrukkingen, elimineert een verkeerd idee en vervangt die door het juiste', Isidore Ducasse, Lautréamont.

Wat Theodor Adorno negatieve dialectiek noemt, is niets anders dan de grote weigering die de radicale avant-garde, zoals Dada, de situationisten etc. voorstonden. Zij waren ervan overtuigd dat de absolute ontkenning een creatieve daad is. Vernietig alles wat er is, dan kan er iets nieuws ontstaan.

Onderstaande aforismen zijn *niet* AI-gegenereerd

Inleiding: De ondermijnende geest vernietigt

*'Elke creatieve daad is tevens een vernietigende daad',
Michael Bakoenin*

Terugblikkende op mijn leven besef ik dat ik altijd een band heb gehad met mensen die een dwarse of destructieve geest bezaten. Volgens Walter Benjamin is er voor dergelijke geesten maar een devies en dat is opruimen, schoon schip maken, saneren. Degene die over een dergelijk karakter beschikt wil afbreken, slopen. Hij wil het oude opruimen, om ruimte te scheppen.

Dat opruimen, dat ontmantelen, dat schoon schip maken doet hij meestal op een subtiele wijze (soms moet hij grof te werk gaan, maar dat doet hij alleen in nijpende gevallen).

De volgende stap die hij moet zetten is de wortels van het oude blootleggen om die vervolgens tot op het bot te fileren. Pas als hij dat heeft gedaan, kan hij met een schone lei beginnen.

Dan heeft hij nog geen helder beeld voor ogen wat hij gaat schrijven, hij vertrouwt op zijn geest die het werk doet. Wel vermijdt hij zoveel mogelijk de creatieve uitdrukkingsvorm (zijn werk is gewoon noeste arbeid) want hij wil niet als een dilettant te boek staan.

Hij is dan ook niet geïnteresseerd in wat andere mensen van hem vinden of hoe ze over hem denken. Ook vindt hij het niet belangrijk dat hij verkeerd begrepen wordt, daar maalt hij niet om. Integendeel, als er een reactie komt gaat hij meteen aan de slag om fris en fruitig een nieuw aforisme te schrijven.

Als hij klaar is met zijn aforisme, weet hij uit ervaring, dat zijn geest als vanzelf de oude sporen van de reactie uitwist.

De 'ware' destructieve, recalcitrante geest staat in de frontlinie van een lange traditie, waarin de dingen *niet* overgeleverd worden of behouden blijven, maar juist geliquideerd worden. Dat betekent *niet* dat hij *niet* over een historisch geladen, kritisch bewustzijn, een diep instinct en een onbedwingbaar wantrouwen in de loop der dingen beschikt. Want met alle respect dat heeft hij wel. Verder is hij zich er ten volle van bewust dat op elk ogenblik alles mis kan gaan.

Dat is nu eenmaal een gegeven in deze woelige tijd. Voor hem heeft dat de volgende consequentie, hij beseft dat hij als individu alleen staat in deze wereld. Dat heeft hij geaccepteerd, hij heeft zich in zijn lot geschikt, zijn zoektocht naar het andere, het afwijkende is een eenzaam avontuur. Wat op zich, hoe je het wendt of keert, ook een positieve kant heeft, hij hoeft zich tegenover niemand te verontschuldigen.

Ook heeft hij niets met duurzaamheid en behoud. Nee, hij weet dat hij in een chaotische, stuurloze en structuurloze samenleving leeft. Ondanks deze alleszins hopeloze situatie laat hij zich niet uit het veld slaan. Verre van dat, hij heeft een enorme zware taak op zijn schouders genomen blokkades af te breken waar anderen tegen aanlopen. En dat is een alleszins moeilijke opgave.

In deze op drift geraakte wereld speurt hij naar nieuwe wegen, die de Franse filosoof Gilles Deleuze in zijn kentheoretisch geschrift *Rizoom* vluchtwegen noemt. Omdat hij *die* overal ziet, nadert hij vaak kruispunten, waarna hij meerdere keuzes heeft een nieuwe weg in te slaan die hem vaak verrassende inzichten oplevert. Geen moment weet hij wat er komen gaat. Dat maakt het schrijven van aforismen ook zo spannend. Pas als hij tevreden is over een aforisme verschijnt er een gelukzalige glimlach op zijn gezicht.

In deze chaotische tijd, die een absurde wending neemt, blijft voor hem de vraag overeind staan hoe je je tegen een dergelijke ontwikkeling moet weren. Goed, ik heb een keuze gemaakt, mijn verzet ertegen heb ik vertaald in onderstaande aforismen die de weerslag zijn van mijn gemoedsgesteldheid die gezien de huidige omstandigheden en ontwikkeling steeds vaker een uiting zijn van woede.

Met mijn woorden, invallen en gedachten probeer ik in dit werk een gevecht aan te gaan met deze onhoudbare toestand. Of ik daarin geslaagd ben, is aan U. Ik vind van wel, want ik weet dat ik ook in moeilijke tijden een ontsnappingsfilosoof ben.